

ÖRYGGISBLAÐ

skv. reglugerð (EB) nr. 1272/2008 og (ESB) nr. 2015/830.

Útgáfa: 3.0

Dags.: 24. janúar 2017

1. AUÐKENNING EFNISINS/BLÖNDUNNAR OG FÉLAGSINS/FYRIRTÆKISINS

1.1. Vörukenni **Air 1 AdBlue Urea Solution 32,5**

1.2. Tilgreind notkun Hvarfefni til að minnka losun, áburður.

1.3. Söluaðili Olíuverzlun Íslands hf.
Katrínartúni 2
105 Reykjavík

Sími: 515 1000

Netfang: olis@olis.is

Veffang: www.olis.is

1.4. Neyðarsímanúmer

Neyðarlínan: 112

Eitrunarmiðstöð LSH: 543 2222

2. HÆTTUGREINING

2.1 Flokkun efnisins eða blöndunnar skv. reglugerð (EB) nr. 1272/2008

CLP-FLOKKUN Ekki flokkað.

2.2. Merkingaratriði

Hættumerki Ekki hættumerkingarskylt.

Viðvörðunarorð Á ekki við.

Hættuleg efni Engin hættuleg, merkingarskyld efni.

Hættusetningar (CLP) Engar hættusetningar.

Varnaðarsetningar (CLP) Engar varnaðarsetningar.

2.3. Aðrar hættur

Hættur Engar þekktar.

3. SAMSETNING INNIHALDSEFNA/UPPLÝSINGAR UM INNIHALDSEFNI

3.2 Blanda Inniheldur vatn og þvagefni (32,5%). Inniheldur engin hættuleg efni að styrk sem krefjast tilgreiningar eða merkingar. Efnið inniheldur hvorki PBT- né vPvB-efni í styrk yfir 0,1%.

4. RÁÐSTAFANIR Í SKYNDIHLJÁLPI

4.1. Lýsing á ráðstöfunum í skyndihjálpi

Eftir innöndun Forðist innöndun gufu, úða eða ýrings. Færið viðkomandi í ferskt loft.

Leitið lækni ef einkenni koma fram.

Eftir snertingu við augu Fjarlægjið snertilinsur og skolið opin augu með vatni í a.m.k. mínútur.

Skolið einnig undir augnlokum. Leitið lækni ef erting kemur fram.

Eftir snertingu við húð Þvoið húðina með vatni og sápu. Leitið lækni ef erting kemur fram.

Eftir inntöku Skolið munninn með vatni. Ef viðkomandi er með meðvitund, gefið vatn að drekka í smáum skömmtum. Leitið lækni ef einkenni eru alvarleg eða vara.

Ekki gera neitt án viðeigandi þjálfunar eða sem stofnar eigin öryggi í hættu.

Skyndihjálpi

4.2. Helstu einkenni og áhrif, bæði bráð og tafir

Augu Engin alvarleg áhrif eða einkenni þekkt.

Innöndun Innöndun niðurbrotsefna getur verið skaðleg.

Alvarleg einkenni geta verið tafir.

Húð Engin alvarleg áhrif eða einkenni þekkt.

Inntaka Engin alvarleg áhrif eða einkenni þekkt.

4.3. Merki um þörf á bráðri lækniþjónustu eða sérstakri meðhöndlun

Meðhöndlun Meðhöndlið einkenni. Hafið strax samband við eitrunarsérfræðing ef efnið er tekið inn eða því andað inn í miklu magni. Einkenni geta verið tafir eftir innöndun niðurbrotsefna í bruna. Viðkomandi getur þurft að vakta í allt að tvo sólarhringa.

5. RÁÐSTAFANIR VEGNA SLÖKKVIÐGERÐA

5.1. Slökkvibúnaður

Viðeigandi Veljið slökkviefni eftir aðstæðum og nálægum efnum.
Óviðeigandi Engin tilgreind.

5.2. Sérstök hættu af blöndunni

Hætta Við bruna eða upphitun eykst þrýstingur og ílát getur sprungið.
Myndefni við bruna Kolefnisoxíð, köfnunarefnisoxíð, ammoníak.

5.3. Ráðgjöf fyrir slökkviliðsmenn

Sérstakar ráðstafanir Ekki gera neitt sem stofnar eigin öryggi í hættu eða án viðeigandi þjálfunar. Afmarkið og rýmið svæðið strax í tilviki bruna.
Hlíðarbúnaður Slökkviliðsmenn skulu nota viðeigandi hlífðarbúnað og ferskloftstæki með öndunargrímu sem hylur allt andlitið og stillt á yfirþrýsting. Fatnaður (þ.m.t. hjálmar, skór og hanskar) sem uppfyllir skilyrði EN 469 veita grunnvörn í tilviki efnaleka.

6. RÁÐSTAFANIR EF EFNI FER ÓVART TIL SPILLIS EÐA ER LOSAÐ FYRIR SLYSNI

6.1. Öryggisráðstafanir fyrir fólk

Ráðstafanir Ekki gera neitt sem stofnar eigin öryggi í hættu eða án viðeigandi þjálfunar. Rýmið nærliggjandi svæði.
Haldið óviðkomandi og óvörðu fólki frá. Snertið hvorki né gangið á leka. Gólf geta verið hál; gætið varúðar og notið persónuhlífar.
Bráðaliðar Sjá 8. lið fyrir upplýsingar um viðeigandi persónuhlífar, ósamrýmanleg efni og hreinlætisráðstafanir.

6.2. Varúðarráðstafanir vegna umhverfisins

Ráðstafanir Tryggið fullnægjandi loftræstingu. Varist dreifingu leka og að hann berist í jarðveg, vatnsfarvegi, niðurföll og holræsi. Gerið viðeigandi yfirvöldum viðvart ef efnið mengar umhverfið.

6.3 Aðferðir og efni til afmörkunar og hreinsunar

Minniháttar leki Stöðvið leka ef mögulegt án áhættu. Færið ílát af lekasvæði. Safnið með hvarftregu efni og setjið í viðeigandi ílát til förgunar.
Fargið hjá viðurkenndum förgunaraðila.

Meiriháttar leki Stöðvið leka ef mögulegt án áhættu. Færið ílát af lekasvæðinu.
Hindrið að berist í holræsi, vatnsfarvegi, kjallara eða lukt rými. Heftið og safnið leka með vökvabindandi ísogsefni, s.s. sandi, jarðvegi, vermikúlít, kísilgúr og setjið í ílát til förgunar í samræmi við gildandi lög og reglur.
Fargið hjá viðurkenndum förgunaraðila.

6.4. Tilvísun í aðra liði

Aðrir liðir Sjá liði 1, 8 og 13.

7. MEÐHÖNDLUN OG GEYMSLA

7.1. Varúðarráðstafanir um örugga meðhöndlun

Ráðstafanir Notið viðeigandi persónuhlífar.
Hreinlæti Þvoið hendur vandlega eftir meðhöndlun. Neytið ekki matar, drykkjar eða tóbaks við notkun þessarar vöru. Farið úr óhreinukudum fötum áður en farið er á svæði þar sem matast er.

7.2. Örugg geymsluskilyrði, einnig m.t.t. ósamrýmanleika

Geymsla Geymið í upprunalegum umbúðum fjarri beinu sólarljósi og ósamrýmanlegum efnum á köldum, þurrum og vel loftræstum stað.

7.3. Sérstök notkun

Sérstök notkun Engar upplýsingar.

8. VÁHRIFAVARNIR/PERSÓNUHLÍFAR

Almenn atriði Hugið að hættulegum eiginleikum efnisins (sjá 2. lið), váhrifamörkum, einstökum aðgerðum og öðrum efnum á vinnustaðnum við tæknilegar ráðstafanir og val á persónuhlífum. Ef tæknilegar ráðstafanir eða verklag er með þeim hætti að ekki dugar til að hindra áverkun efnisins í magni yfir váhrifamörkum, er notkun á neðantöldum hlífðarbúnaði ráðlögð. Notandi ætti að lesa og skilja allar leiðbeiningar og takmarkanir sem fylgja búnaðinum, þar sem hann veitir jafnan aðeins vörn í tiltekinn tíma eða við tiltekna aðstæður. Sjá viðeigandi CEN-staðla.

8.1. Viðmiðunarmörk fyrir váhrif

Váhrifamörk á vinnustað Engin tilgreind.

8.2. Váhrifavarnir

Tæknilegar ráðstafanir

Tryggið næga loftræstingu. Persónuhlífar skulu aðeins koma til greina eftir að aðrar tæknilegar ráðstafanir hafa verið vandlega yfirvegaðar. Persónuhlífar skulu uppfylla viðeigandi staðla, vera í góðu standi og vel við haldið. Leita skal ráða hjá birgi við val á persónuhlífum að teknu tilliti til viðeigandi staðla (EN14042). Hafið samband við Staðlaráð Íslands fyrir frekari upplýsingar um staðla. Mikilvægt er að ganga úr skugga um að persónuhlífar eigi saman.

Hreinlæti

Gætið ávallt viðeigandi hreinlætis. Þvoið hendur upp að olnboga og andlit eftir meðhöndlun efna, áður en matast er, reykt, farið á snyrtingu og í lok vinnudags. Þvoið vinnufatnað og hlífðarbúnað reglulega. Fleygið óhreinum fatnaði og skóbúnaði sem ekki er hægt að þvo. Tileinkið ykkur góða umgengni.

Til hlífðar augum

Til hlífðar húð

Notið viðurkennd öryggisgleraugu ef hætta er á slettum, úða eða gufu. Notkun hlífðarfatnaðar er góð vinnuregla. Val á hlífðarfatnaði skal byggja á eðli verks og hættum sem því fylgja. Vinnugallar úr pólýester/bómull veita aðeins vörn gegn minniháttar slettum. Vinnugalla skal þvo reglulega. Notið efnaþolnar svuntur og/eða ógegndræpan hlífðarfatnað og stígvél ef hætta er á snertingu við mikið magn efnisins.

Til hlífðar höndum

Notið hlífðarhanska ef hætta er á langvinnri eða endurtekinni snertingu við efnið. Notið efnaþolna hanska sem uppfylla kröfur staðalsins EN374. Rétt val hönskum fer eftir efninu sem notað er, vinnuaðstæðum, eðli verks og ástand hanskana (jafnvel efnaþolnustu hanskar slitna við endurtekna snertingu við efni). Flestir hanskar veita aðeins vörn í skamman tíma áður en þeim þarf að skipta út.

Til hlífðar öndun

Til verndar umhverfi

Tryggið góða loftræstingu. Öndunarhlífa venjulega ekki þörf. Fylgið gildandi umhverfisverndarlöggjöf um takmarkanir á losun. Gerið viðeigandi ráðstafanir til að hindra eða takmarka losun.

9. EÐLIS- OG EFNAFRÆÐILEGIR EIGINLEIKAR

9.1 Upplýsingar um helstu eðlis- og efnafræðilega eiginleika

Ástand	Vökvi
Litur	Litarlaust/gegnsætt
Lykt	Ammóníakkeimur
pH-gildi	9-10
Bræðslumark	-11,5°C
Upphafssuðumark	100°C
Eldfimi (fast, gas)	Ekki eldfimt
Seigja	1,4 mPa.a við 20°C
Eðlisþyngd	1,09 g/l
Vatnsleysni	>100 g/l
Deilistuðull: n-oktanól/vatn	Óákvarðað

10. STÖÐUGLEIKI OG HVARFGIRNI

10.1. Hvarfgirni

Hvarfgirni Stöðugt.

10.2. Efnafræðilegur stöðugleiki

Stöðugleiki Efnið er stöðugt.

10.3. Hætta á skaðlegum efnahvörfum

Skaðleg fjölliðun/efnahvörf Ekki hætta á skaðlegri fjölliðun eða efnahvörfum við venjulega notkun og geymslu.

10.4. Skilyrði sem ber að varast

Varasöm skilyrði Varist mengun frá öllum efnum, þ.m.t. málmum, ryki og lífrænum efnum.

10.5. Ósamrýmanleg efni

Efni Þvagefni hvarfast við kalsíumhýpóklórít eða natríumhýpóklórít og myndar eldfimt nítrógentríklóríð. Hvarfast við eða ósamrýmanlegt með oxunarefnum, sýrum, alkalímálmum, nítrítum og nítrötum.

10.6. Skaðleg niðurbrotsefni

Niðurbrotsefni Skaðleg niðurbrotsefni myndast ekki við venjulega notkun og geymslu.

11. EITUREFNAFRÆÐILEGAR UPPLÝSINGAR

11.1. Upplýsingar um eiturefnafræðileg áhrif

Augu	Engin veruleg hættu þekkt.
Húð	Engin veruleg hættu þekkt.
Innöndun	Innöndun niðurbrotsefna getur verið skaðleg. Alvarleg váhrif geta verið tafir.

Bráð eiturrif

Húðerting/húðæting	Engin veruleg hættu þekkt.
Erting öndunarfæra	Engin veruleg hættu þekkt.
Augnering	Engin veruleg hættu þekkt.
Stökkbreytandi áhrif	Engin hættu þekkt.
Krabbameinsvaldandi áhrif	Inniheldur ekki krabbameinsvaldandi efni.
Eiturrif á æxlun	Engin gögn.
Eiturrif á þroskun	Engin gögn.

12. VISTFRÆÐILEGAR UPPLÝSINGAR

12.1. Eiturrif

Eiturrif	Ekki flokkað sem hættulegt umhverfinu.
----------	--

12.2. Þrávirkni og niðurbrotjótanleiki

Lífbrjótanleiki	Engin veruleg hættu þekkt.
-----------------	----------------------------

12.3. Uppsöfnun í lífverum

Uppsöfnun	Engin veruleg hættu þekkt.
-----------	----------------------------

12.4. Hreyfanleiki í jarðvegi

Hreyfanleiki	Leysist upp í vatni og getur ferðast með yfirborðsvatni eða grunnvatni.
--------------	---

12.5. Niðurstöður úr mati á PBT- og vPvB eiginleikum

PBT/vPvB	Efnið er ekki eða inniheldur ekki PBT- eða vPvB-efni yfir 0,1%.
----------	---

12.6. Önnur váhrif

Váhrif	Engar upplýsingar.
--------	--------------------

13. ATRÍÐI VARÐANDI FÖRGUN

13.1 Aðferðir við meðhöndlun úrgangs

Förgun vörunnar	Ekki flokkað með hættulegum úrgangi. Varist eða lágmarkið myndun úrgangs. Fargið efninu, lausnum þess og aukaafurðum í samræmi við gildandi lög og reglur.
-----------------	--

14. UPPLÝSINGAR VARÐANDI FLUTNING

Heyrir ekki undir alþjóðlegar reglur um flutninga á hættulegum efnum.

15. UPPLÝSINGAR VARÐANDI REGLUVERK

15.1. Sértek ákvæði/löggjöf fyrir efnið eða blönduna vegna öryggis, heilbrigðis og umhverfis

Sértek löggjöf	Reglugerð nr. 1907/2006 (REACH) – viðauki XVII: Takmarkanir að því er varðar framleiðslu, setningu á markað og notkun tiltekinna hættulegra efna, blandna og hluta.
----------------	---

15.2. Efnaöryggismat

Efnaöryggismat	Efnaöryggismat liggur ekki fyrir.
----------------	-----------------------------------

16. AÐRAR UPPLÝSINGAR

CLP	Engar hættusetningar
-----	----------------------

Skammstafanir

ADN: Reglur um flutning hættulegra efna á skipgengum vatnaleiðum. Evrópusamningur um millilandaflutninga á hættulegum farmi á skipgengum vatnaleiðum.

ADR: Reglur um millilandaflutninga á hættulegum farmi á vegum . Evrópusamningur um millilandaflutninga á hættulegum farmi á vegum.

DNEL: Viðmiðunarmörk fyrir váhrif.

IMDG: Alþjóðlegur kóði um siglingu með hættulegan varning.

PBT: Þrávirk efni sem safnast fyrir í lífverum og eru eitruð.

PNEC: Styrkur þar sem engin váhrif eru fyrir sjáanleg.

REACH: Skráning, mat, leyfisveiting og takmarkanir að því er varðar efni.

TWA: Tímavegið meðaltal.

vPvB: Mjög þrávirk efni sem safnast fyrir í lífverum í miklum mæli.

Upplýsingarnar á þessu blaði eru, samkvæmt okkar bestu vitneskju, réttar og tæmandi á útgáfudegi. Þær eiga aðeins við um vöruna sem þær lýsa, en ætti ekki að túlka sem tryggingu fyrir tilteknum eiginleikum hennar. Ef varan er notuð með öðru efni eða í öðrum tilgangi en tilgreindur er, gæti verið að upplýsingarnar ættu ekki lengur við. Það er á ábyrgð notanda vörunnar að leggja mat á gildi og ítarleika upplýsinganna í ljósi notkunar sinnar. Engin ábyrgð er tekin á missi eða tjóni vegna notkunar þessara upplýsinga.

Endurskoðun	24. janúar 2017.
Útgáfa	3.0
Gert þann	19. nóvember 2018.
Þýðing og uppsetning	Reynir Hjálmarsson
Heimild	Yara Sluiskil B.V., info.yara.sluiskil@yara.com